

จุดไฟ

เขียนหนังสือ [วิชาการ]

"สำหรับอาจารย์มือใหม่"

คำนำ

ก่อนอื่นต้องกล่าวว่าผมไม่ได้เก่งกาจในการเขียนหนังสือ ทุกวันนี้ก็ยังเขียนไม่ถูกต้อง มีข้อผิดพลาดเสมอ แต่ที่ผมเขียนหนังสือเล่มนี้เพื่ออยากแบ่งปันประสบการณ์ในการเขียนหนังสือให้กับอาจารย์ทุกท่านโดยเฉพาะอาจารย์ใหม่ ผมใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์ในการเขียนต้นฉบับหนังสือเล่มนี้ ในช่วงของการเดินสายบรรยายในหัวข้อ “การสร้างแรงจูงใจในการเขียนตำรา” ให้แก่บุคลากรในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในโครงการสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่สัณฐาน ครั้งที่ 2 ปีพ.ศ. 2559 ที่จัดโดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เนื่องจากคิดว่าไหน ๆ ก็ต้องพูดซ้ำ ซ้ำ หลายที ก็เขียนเป็นเล่มเลยดีกว่า เนื้อหาทั้งหมดเป็นทัศนคติส่วนบุคคลไม่ใช่ข้อปฏิบัตินะครับ ส่วนสาระความรู้เกิดจากประสบการณ์ในการเขียนงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวารสาร นิตยสารหรือหนังสือ มาจากการเข้าร่วมอบรมสัมมนา การเขียนหนังสือที่หน่วยงานต่าง ๆ จัด มาจากการพูดคุยกับผู้ที่มีประสบการณ์ในการเขียนหนังสือ โดยนำมารวบรวมให้อาจารย์ได้อ่านเผื่อว่าจะช่วยกระตุ้นอารมณ์ให้อาจารย์อยากเขียนหนังสือครับ

หนังสือเล่มนี้ไม่ได้เขียนด้วยภาษาเขียนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ผมเลือกใช้ภาษาพูดค่อนข้างมาก เพื่อให้หนังสือเขียนในลักษณะเหมือนการพูดคุยบอกเล่ากับอาจารย์ครับ หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะมีประโยชน์กับอาจารย์ทุกท่าน โดยเฉพาะอาจารย์มือใหม่ที่กำลังเริ่มเขียนหนังสือวิชาการ

กรกฎ งานวงศ์พาณิชย์
29 กุมภาพันธ์ 2559

คำนำ บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ นายสัตวแพทย์ ดร.กรกฎ งานวงศ์พาณิชย์
มีประสบการณ์จากการเดินสายบรรยายหัวข้อ “การสร้างแรงจูงใจ
ในการเขียนตำรา” ให้แก่นักวิชาการในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
หลายครั้งหลายหนจนเกิดเป็นแรงบันดาลใจเขียน “จุดไฟเขียนหนังสือ
[วิชาการ] สำหรับอาจารย์มือใหม่” หนังสือเล่มเล็ก ๆ ที่มีพลังยิ่งเล่มนี้
ขึ้นมา ผู้เขียนเข้าใจดีว่า “อาจารย์มือใหม่” มักมีคำถามมากมายที่ทำให้
กลายเป็นข้ออ้างและอุปสรรคของการเขียนหนังสือ ดังนั้นหนังสือเล่มนี้
จึงมีคำตอบให้ทุกคำถามอย่างแจ่มแจ้ง

ผู้เขียนชี้ให้เห็นว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยต้องเขียนหนังสือหรือ
ตำราวิชาการเพื่อนักศึกษาและเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการตามกฎหมาย
ของมหาวิทยาลัย ผู้เขียนแนะนำเทคนิคการเขียนแก่อาจารย์มือใหม่
อย่างเป็นขั้นตอนโดยละเอียด นับตั้งแต่คิดจะเขียนหนังสือ เริ่มต้นเขียน
ไปจนจบเล่ม เข้าสู่กระบวนการพิมพ์เผยแพร่ รวมถึงเสนอเกร็ดเล็ก
เกร็ดน้อยของความรู้ความคิดที่คนทั่วไปมักมองข้าม อีกทั้งไม่ลืมชี้ให้เห็น
ข้อพึงสังวรและตัวอย่างข้อบกพร่องในหนังสือวิชาการ ผู้เขียนใช้ภาษา
พูดง่าย ๆ ตรงไปตรงมาด้วยน้ำเสียงเป็นกันเอง ท่วงทำนองการเขียน
และวิธีการนำเสนอแบบนี้ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนได้สนทนากับผู้เขียน
เป็นส่วนตัวอันคุ้นเคยกัน เป็นการสร้างแรงบันดาลใจและทำให้
อาจารย์มือใหม่มีความมั่นใจ เกิดกำลังใจอยากเขียนหนังสือ
ทางวิชาการโดยไม่รู้สึกว่าเป็นเรื่องยากอีกต่อไป

รองศาสตราจารย์เรณู วิชาศิลป์

สารบัญ

หนังสือเล่มนี้เขียนเพื่อกระตุ้นให้
อาจารย์มีไฟในการเขียนหนังสือวิชาการ
เพื่อประโยชน์ของอาจารย์เอง
และวงการวิชาการของประเทศไทย

CHIANG MAI
UNIVERSITY PRESS

ISBN: 978-616-398-066-3

ราคา 150 บาท

ทำไม..
ไม่ยอมเขียนกัน

เวลาถามอาจารย์แต่ละท่านว่าทำไมไม่เขียนหนังสือกัน
มักมีคำตอบ หรือที่เรียกว่า “ข้ออ้าง” ต่าง ๆ กันไป ผมลอง
สรุปข้ออ้างที่ได้ยินบ่อยมาให้อาจารย์อ่านคุณะ ลองดูซิว่าตรงกับ
ข้ออ้างในใจอาจารย์ไหมครับ

**“หนังสือหรือตำราต่างประเทศมีเยอะมาก
มีดี ๆ เต็มไปหมด เราจะไปเขียนทำไม”**

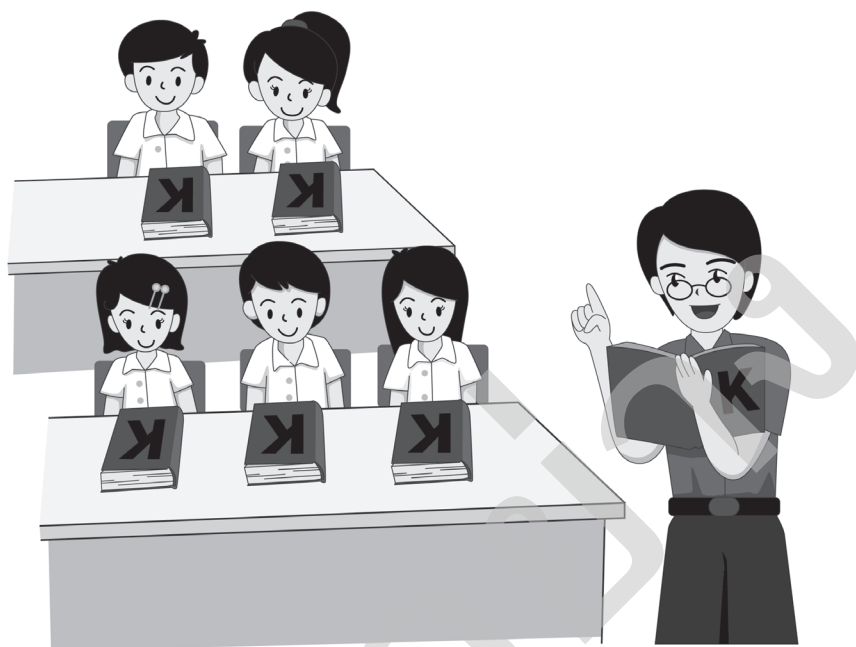
นี่เป็นคำพูดที่ได้ยินบ่อยมาก มันก็มีทั้งจริงและไม่จริง
ถ้าอาจารย์ทุกคนคิดแบบนี้ วงการวิชาการของประเทศเราคง
ไม่ก้าวไปข้างหน้าได้ทันต่างประเทศ นอกจากนั้นหนังสือหรือ
ตำราต่างประเทศก็ไม่ใช่จะดีหรือถูกต้องเสมอไป ผมเอง
อ่านเจอหนังสือต่างประเทศที่มีการพิมพ์ผิดเยอะมากเช่นกัน

ลองพิจารณาคุณะครับ หนังสือที่มีเป้าหมาย
คล้ายกัน เช่น หนังสือชีววิทยา ซึ่งมีผู้เขียนออกมามากมาย
เมื่อได้ลองอ่านหลาย ๆ เล่ม พบว่า การเขียนโดยผู้เขียนต่างกัน
ทำให้อ่านเข้าใจได้ไม่เหมือนกันแม้จะเป็นเรื่องเดียวกัน หัวข้อ
เดียวกันก็ตาม แล้วเห็นว่าแต่ละเล่ม มียอดขายไม่เท่ากันอีก
บางเล่มขายดีมาก พิมพ์มาไม่รู้จะกี่ครั้งต่อกี่ครั้ง ในขณะที่
บางเล่มขายไม่ได้ ทั้งที่เหมือนกัน สาเหตุเพราะอะไร

คำตอบคือ “ผู้เขียน” ใจครับ แต่ทุกคนมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ไม่เหมือนกัน ดังนั้นอาจารย์ไม่ต้องสนใจครับว่าจะมีหนังสือในวงจำหน่ายอยู่แล้วมากน้อยแค่ไหน แต่ถ้าอาจารย์เขียนด้วยตัวเอง เอาความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ อาจารย์มาถ่ายทอด เชื่อได้ครับว่าเนื้อหาจะไม่เหมือนกันแน่ แล้วถ้าให้เด็กนักเรียน-นักศึกษา เลือก อาจารย์คิดว่าเด็กจะเลือกซื้อหนังสืออาจารย์ หรือหนังสือต่างประเทศครับ

“ผมเชื่อครับว่าเด็กนักเรียนนักศึกษา ซื้อหนังสือของอาจารย์อ่านแน่ ถูกกว่าตำราต่างประเทศ แถมยังอ่านเข้าใจมากกว่า”

ที่สำคัญครับ อาจารย์ลองจินตนาการนะครับว่าเวลาอาจารย์สอนแล้ว นักศึกษาในห้องเรียนกางหนังสือของอาจารย์ทั้งห้อง กับเปิดหนังสือใครก็ไม่รู้ อย่างไหนจะให้ความรู้สึกภาคภูมิใจมากกว่ากันครับ

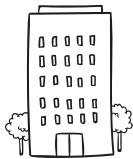

อีกสาเหตุหนึ่งที่ได้ยินบ่อยมากสำหรับอาจารย์ที่ไม่เขียนหนังสือคือ “ไม่มีเวลา” เข้าใจครับว่าชีวิตอาจารย์มหาวิทยาลัยไม่ได้สอนอย่างเดียวเหมือนที่คนอื่น ๆ เข้าใจ ตัวผมเองก่อนมาเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยก็เข้าใจว่าสอนอย่างเดียว ปิดเทอมก็อยู่บ้าน เพราะคุณแม่ คุณตา คุณยาย คุณน้า คุณป้า ฯลฯ ของผมเอง เป็นครูประถม ครูมัธยม เห็นปิดเทอมก็อยู่บ้านกันหมด ไม่ต้องไปโรงเรียน แต่ความเป็นจริงมันไม่ใช่ครับ อาจารย์ทุกมหาวิทยาลัยมีพันธกิจหลักเหมือนกันหมด คือ “งานสอน” “งานบริการวิชาการ” “งานวิจัย” “งานกิจการนักศึกษา” และ “งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม” การที่อาจารย์ไม่มีชั่วโมงสอนก็ไม่ได้หมายความว่าว่างใช่ไหมครับ ไหนจะต้องไปให้บริการวิชาการ ก็ขึ้นกับคณะที่อาจารย์สังกัด เช่น คณะแพทย์ก็ไปตรวจผู้ป่วย คณะสัตวแพทย์ก็ไปตรวจสัตว์ป่วย คณะพยาบาล ก็ไปขึ้นเวรโรงพยาบาล

นอกจากนั้นอาจารย์ก็ต้องหางานวิจัยทำอีก ก่อนจะทำวิจัยก็ต้องมานั่งเขียนแบบเสนอโครงการวิจัยเพื่อหาเงินทุน พอได้เงินมาก็ทำ ทำเสร็จก็ต้องเขียนรายงานส่งเจ้าของทุน เขียนงานส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ สมัยนี้ต้องเป็นวารสารระดับนานาชาติอีก มหาวิทยาลัยถึงจะเอาไปนับเป็นผลงานได้

รวมถึงการที่ต้องไปร่วมกิจกรรมกับนักศึกษา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา สุดท้ายก็ต้องไปร่วมกิจกรรมทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ทอดผ้าป่า ตักบาตร อย่างที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็มีกิจกรรม พิเศษ เช่น ขบวนแห่กระทง ขบวนแห่ในงานสงกรานต์ นี่ยังไม่รวมงานยิบงานย่อย งานเล็กน้อย แต่เสียเวลามากเช่น งานเอกสาร กรอก มคอ. การกรอการะงาน ของอาจารย์ การประเมินสถาบัน งานประชุมสารพัดกรรมการ เห็นไหมละครับ ว่าชีวิตอาจารย์มหาวิทยาลัยมันไม่ว่าง นี่ผมยังไม่นับกิจกรรมอื่น ๆ เช่น รับ-ส่งลูก เรียนหนังสือ ธุระกิจส่วนตัว (อาจารย์เงินเดือนน้อยนะครับ ต้องสู้ครับ) ที่ทำให้ชีวิต วุ่นวายจนไม่มีเวลาจะมานั่งเขียน ผมไม่เถียงอาจารย์แน่นอนครับ

แต่ทำไมชีวิตอาจารย์รุ่นขนาดนี้ อาจารย์ยังสามารถเลือกทำอะไรก็ได้ที่อาจารย์อยากทำละครับ บางคนบอกว่าชีวิตยุ่งวายนมากแต่มีเวลานั่งเล่นสื่อบนออนไลน์ได้แทบจะตลอดเวลา บางคนบอกว่าชีวิตยุ่งวายนมากแต่มีเวลานั่งกินกาแฟ-ขนมเค้กที่ร้านสวย ๆ ได้ครั้งหนึ่งหลายชั่วโมง บางคนบอกว่าชีวิตยุ่งวายนมากแต่มีเวลาจับผิดคนอื่น ๆ เห็นไม่ครับ ถ้าอาจารย์พิจารณาให้ดี **ไม่ใช่อาจารย์ไม่มีเวลาครับ แต่อาจารย์ไม่ยอมทำมากกว่า**

“กลัวไม่มีคนอ่าน” “กลัวขายไม่ออก” เป็นอีกข้ออ้างครับ อาจารย์ไม่ต้องกลัวไม่มีคนอ่าน มีแน่นอนอย่างน้อยก็ “นักศึกษา” ที่อาจารย์สอนใจครับ อย่าไปกลัว เรามีหน้าที่เขียนครับ เดี่ยวคนมีหน้าที่อ่านเค้าอ่านเอง เชื้อเถาะ ส่วนอาจารย์ที่กลัวว่าเขียนมาแล้วจะขายไม่ออก แก่ได้ง่ายมากครับ อาจารย์ก็พิมพ์หนังสือผ่านสำนักพิมพ์เลย รับรองอาจารย์ไม่ขาดทุนแน่นอน ให้สำนักพิมพ์เค้าคิดแทนเลย ถ้าขาดทุนก็สำนักพิมพ์ขาดทุน (สำนักพิมพ์จะด่าผมไหมนี่) “อาจารย์มีหน้าที่เขียนก็เขียนไปเลย” ไม่ต้องห่วงเรื่องคนอ่าน ยิ่งไงก็ตาม หนังสือที่พิมพ์ออกมาต้องขายออกอยู่แล้วจะมากจะน้อยก็อีกเรื่อง อย่างน้อยอาจารย์เองใจครับที่ต้องซื้อ ปกติถ้าพิมพ์ผ่านสำนักพิมพ์ จะคืนให้อาจารย์ 10 เล่ม ซึ่งไม่พอ ยิ่งถ้าอาจารย์ต้องเอาไปใช้ประกอบการขอตำแหน่งวิชาการด้วย แล้วไหนจะต้องเอาไว้อีกคนโน้น คนนี้ ส่วนใหญ่ก็ต้องได้ซื้อเพิ่มจาก 10 อยู่แล้ว วิธีเพิ่มยอดขายอีกทางคือเวลาห้องสมุดคณะหรือมหาวิทยาลัยให้อาจารย์เสนอหนังสือเข้าห้องสมุด.. อาจารย์ก็เสนอหนังสืออาจารย์เลยสิครับ เอาทั้งห้องสมุดคณะของอาจารย์ และห้องสมุดของมหาวิทยาลัย เห็นไหมครับ ขายออกอยู่แล้วจะมากหรือน้อยก็อีกเรื่อง

“หนังสือ คือ ตัวตนของตนเอง”

ศาสตราจารย์ ดร.ณัชชา พันธุ์เจริญ

มีข้ออ้างหนึ่งที่ได้ยินบ่อยเช่นกัน “ไม่รู้จะเขียนเรื่องอะไร” ข้ออ้างนี้ตอบง่ายมาก ก็เรื่องที่อาจารย์สอน ถ้าอาจารย์สอนได้ก็ต้องเขียนได้ครับ ถ้าอาจารย์ไม่สามารถเขียนเรื่องที่อาจารย์สอนได้แสดงว่าอาจารย์ไม่ได้สอนหนังสือครับ แบบนั้นเราเรียกกันว่า “เล่าหนังสือ” หรือสมัยก่อนชอบพูดว่า “อ่านหนังสือให้ฟัง” อันนี้ไม่อยากให้เกิดกับอาจารย์มหาวิทยาลัยเลยครับ เป็นภัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการทั้งของอาจารย์และของนักศึกษาเลย

“ถ้าอาจารย์อยากทำ
ต่อให้อาจารย์ยุ่งขนาดไหน
อาจารย์ก็ต้องหาทาง
หาเวลาทำมันได้”

ทำไม
ต้องเขียน

เป็นคำถามที่ตอบยาก “ทำไมต้องเขียน” ถ้าว่ากันตามระเบียบกฎเกณฑ์ ก็ยังไม่ได้บังคับให้อาจารย์ต้องเขียนหนังสือครับ แต่มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เริ่มมี ระเบียบกฎเกณฑ์ให้อาจารย์ (ที่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัย) ต้องขอตำแหน่ง วิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์) ในระยะเวลา ที่กำหนด ถ้าถึงเวลาที่กำหนดแล้วอาจารย์ยังไม่ได้ตำแหน่งตามที่มหาวิทยาลัย กำหนด มหาวิทยาลัยก็จะเลิกจ้างอาจารย์ (ยกเว้นอาจารย์ที่เป็นข้าราชการ) ซึ่ง การขอพิจารณาตำแหน่ง รองศาสตราจารย์และศาสตราจารย์ ต้องใช้หนังสือ/ คำรา ประกอบการขอตำแหน่ง เลยเป็นเสมือนการบังคับทางอ้อมครับ

บางคนต้องมึเหตุผลว่าเขียนไปทำไม ซึ่งเหตุผลเหล่านี้จะเป็นแรงจูงใจให้ อาจารย์เอง พบว่าอาจารย์แต่ละคนที่เขียนหนังสือจะมีเหตุผลที่แตกต่างกัน แต่ ทั้งหมด ต้องสร้างสิ่งที่เรียกว่า “แรงจูงใจของตัวเอง” ซึ่งคำนี้เองที่มีความสำคัญ ที่สุดและมีพลังมากที่สุด เรามาดูกันครับว่ามีเหตุผลอะไรที่อาจารย์ควรเขียน หนังสือ

“รายได้จากการขายหนังสือ” ในที่นี้ทั้งจากที่อาจารย์ขายเอง (กรณีพิมพ์เอง) และค่าลิขสิทธิ์ (กรณีสำนักพิมพ์เป็นผู้พิมพ์และจำหน่าย ปกติจะได้ค่าลิขสิทธิ์ประมาณร้อยละสิบถึงสามสิบของยอดขาย) สำหรับหนังสือวิชาการพบว่า รายได้นี้มากหรือน้อยขึ้นกับสาขาวิชาและความสามารถในการกระจายหนังสือให้ทั่วถึงทั่วประเทศ ถ้าอาจารย์เขียนหนังสือที่นักศึกษาต้องใช้เหมือนกันทุกมหาวิทยาลัยหรือนักศึกษาระดับอุดมศึกษาก็ใช้ได้ เช่น คณิตศาสตร์เบื้องต้น สถิติเบื้องต้น หลักภาษาไทย หนังสืออย่างนี้โอกาสที่ยอดจำหน่ายสูงก็มีมากครับ แนนอนเลยครับรายได้จากการขายก็มากตาม เคยมีโอกาสดูคุยกับอาจารย์บางท่านครับ อาจารย์ได้ค่าลิขสิทธิ์ปีหนึ่งประมาณสามแสนถึงสี่แสนบาท **เฉลี่ยเดือนละสองถึงสามหมื่นบาท** เยอะนะครับ น่าสนใจไหมละครับ แต่อย่าลืมว่าหนังสือพื้นฐานต่าง ๆ ย่อมจะมีคู่แข่งมากแนนอน คราวนี้ขึ้นกับว่าหนังสือของใครจะมีคุณภาพดีกว่ากันละครับ แต่สำหรับบางสาขาวิชา เช่น สาขาสัตวแพทย์ของผม ขายได้ปีละสามสิบถึงสี่สิบเล่มก็ดีใจจะแย่ครับ

ต่อมาเป็น “ตำแหน่งวิชาการ” แน่แน่นอนว่าถ้าอาจารย์ไม่มีผลงานหนังสือหรือตำรา อาจารย์ไม่สามารถผ่านด้าน **รองศาสตราจารย์** ได้แน่ เพราะตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2556 ยังบังคับให้อาจารย์ที่จะยื่นขอตำแหน่งระดับรองศาสตราจารย์ ต้องใช้หนังสือหรือตำราประกอบ แต่ถ้าเป็นตำแหน่งศาสตราจารย์ อาจารย์ยังมีช่องทางพิเศษที่ไม่ต้องใช้หนังสือหรือตำราก็ได้ โดยเลือกใช้แต่ผลงานวิจัยยื่นขอเท่านั้น

ทำให้ได้ “โจทย์วิจัย” อันนี้สวนทางกับสิ่งที่อาจารย์ส่วนใหญ่รับรู้มาคือ อาจารย์ต้องใช้งานวิจัยมาเขียนหนังสือ ซึ่งถูกต้องครับ แต่มีประโยชน์หนึ่งจากการเขียนหนังสือที่จะได้มาโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ เป็นสิ่งที่ผมสัมผัสได้จากการเขียนหนังสือคือ “หัวข้องานวิจัย” ในระหว่างที่เราเขียนหนังสือ เราต้องอ่านบทความวิชาการต่าง ๆ จำนวนมาก เพื่อสรุปออกมาเป็นเนื้อหา และบ่อยครั้งที่เราไม่สามารถหาคำตอบได้จากบทความต่าง ๆ เนื่องจากไม่มีใครเคยทำงานวิจัยหรือรายงานเรื่องนี้มาก่อน เราก็สามารถเอามาทำงานวิจัยได้ ผมเองก็มีงานวิจัยหลายชิ้นของผมที่ได้ความคิดมาจากการเขียนหนังสือ แล้วข้อดีที่จะกลับมาคือเราสามารถเอางานวิจัยเรานี้มาเสริมในหนังสือได้ ซึ่งทำให้หนังสือเรามีคุณภาพดีมาก

ขึ้น การมีงานวิจัยของตนเองในหนังสือที่ตนเองเขียน เป็นการทำให้หนังสือได้รับการประเมิน “ระดับดีมาก”

การเขียนหนังสือทำให้อาจารย์ “เป็นที่รู้จักในวงการวิชาการ” เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษาจะรู้จักอาจารย์มากขึ้น แม้อาจารย์จะไม่เคยสอนก็ตาม ผมยกตัวอย่างของผมละกัน เป็นอาจารย์อยู่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไม่เคยไปสอนหนังสือในระดับปริญญาตรีของคณะสัตวแพทย์ มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในประเทศเลย มีนักศึกษาสัตวแพทย์ของมหาวิทยาลัยอื่น มาฝึกงานที่โรงพยาบาลสัตว์ แล้วนักศึกษาก็มาพร้อมกับหนังสือของผมหลายเล่มมาก ขนมาเชียงใหม่ (จากกรุงเทพ) เพื่อให้ผมเซ็นชื่อในหนังสือ แถมยังชวนของเพื่อนที่ฝากมาให้ผมเซ็นด้วย บอกว่าเป็นแฟนคลับหนังสือผม มันทำให้ผมรู้สึกมีความสุขมากครับ ทำให้เราอยากเขียนอีก เข้าใจว่าอาจารย์หลายท่านก็เคยมีประสบการณ์แบบนี้ หรือบางครั้งไปบรรยายที่ต่าง ๆ ก็มีสัตวแพทย์เข้ามาคุยด้วยแล้วบอกว่ารู้จักผมจากหนังสือ มันน่าชื่นใจมากครับ ปกติแล้วต่อให้อาจารย์ทำงานวิจัยตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่ยิ่งใหญ่ขนาดไหน หรือมากขนาดไหนก็ตามครับ เด็กนักเรียนนักศึกษาเค้าไม่ค่อยอ่านกันครับ (ยกเว้นระดับบัณฑิตศึกษาครับ) แต่หนังสือเด็กอ่านอยู่แล้ว แล้วข้อดีอีกประการของการที่มีนักศึกษาต่างมหาวิทยาลัยรู้จักอาจารย์มากขึ้นคือ เมื่อเค้าอยากเรียนต่อ ปริญญาโท ปริญญาเอก เค้าก็จะนึกถึงอาจารย์ครับ